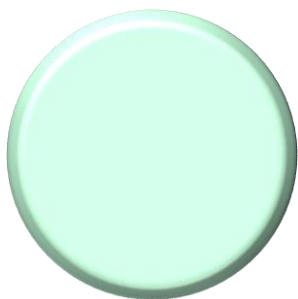

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

NEHUDEBNÍ INSPIRACE V HUDBĚ

LETNÍ SEMESTR akademického roku 2023/2024

ZAHÁJENÍ: 15. BŘEZNA 2024

ČAS PŘEDNÁŠEK: 13.00–14.30 hod.

FORMA VÝUKY: prezenční

**MÍSTO VÝUKY: HF JAMU (místnost č. 205)
Komenského nám. 6, Brno**

CENA: 550,- Kč

KAPACITA: max. 40 osob

Elektronická přihláška dostupná v Obchodním centru JAMU od 4. 3. (od 13.00 hod.) do 11. 3. vč.:

<https://is.jamu.cz/obchod/baleni/11001>

NEHUDEBNÍ INSPIRACE V HUDBĚ

- 15. března 2024** **INSPIRACE PŘÍRODOU V DÍLE VÍTĚZSLAVA NOVÁKA**
prof. PhDr. Miloš Schnierer
- 22. března 2024** **SVATÁ CECÍLIE V EVROPSKÉ HUDBĚ**
Mgr. Jana Michálková Slimáčková, Ph.D.
- 5. dubna 2024** **ČESKÝ ROK VE SBOROVÉ TVORBĚ**
MgA. Mgr. Markéta Musilová, Ph.D.
- 12. dubna 2024** **PRVKY ČESKÝCH LIDOVÝCH TANCŮ V KLAVÍRNÍ LITERATUŘE 20. STOLETÍ**
MgA. Magdaléna Hrudová
- 19. dubna 2024** **CESTOVATELSKÉ INSPIRACE**
MgA. Vendula Galdová
- 26. dubna 2024** **OD ABSOLUTNÍ SYMFONIE PŘES SYMFONII PROGRAMNÍ K SYMFONICKÉ BÁSNI ANEB PROMĚNA A VÝVOJ SYMFONICKÉHO ŽÁNRU V PRŮBĚHU 19. STOLETÍ**
doc. PhDr. Petr Lyko, Ph.D. et Ph.D.
- 3. května 2024** **FILMOVÁ KOMPOZICE ANEB KDYŽ SE HUDBA INSPIRUJE OBRAZEM**
Mgr. Ondřej Musil, Ph.D.
- 10. května 2024** **LÉČIVÁ HUDEBNÍ CESTA S NEHUDEBNÍMI CÍLI**
Mgr. et Mgr. Monika Bucharová

17. května 2024

NEHUDEBNÍ SVĚT BOHUSLAVA MARTINŮ

doc. Mgr. MgA. Monika Holá, Ph.D.

24. května 2024

**NEHUDEBNÍ PROCHÁZKA OD JANÁČKA
K MOZARTOVI**

doc. PhDr. Květoslava Horáčková, Ph.D.

PÁ 15. BŘEZNA 2024

MILOŠ SCHNIERER: INSPIRACE PŘÍRODOU V DÍLE VÍTĚZSLAVA NOVÁKA

Vítězslav Novák byl milovníkem přírody. Během letních prázdnin pravidelně podnikal cesty doma i v zahraničí. Prošel rozsáhlé oblasti východní Moravy a Slovenska, s přibývajícím věkem též inklinoval ke svému rodnému kraji – jižním Čechám. Jako typický romantik se inspiroval zážitky z cest ve vlastní hudební tvorbě. Vedle folkloru to byla především příroda, která se zejména v souvislosti se Slovenskem stala prostředím dramatických zápasů. Asi nejznámějším jeho dílem opěvujícím přírodu je symfonická báseň V Tatrách z roku 1902. Přednáška ale seznámí i s řadou dalších zajímavých podnětů a přírodních inspirací v Novákově tvorbě.

PÁ 22. BŘEZNA 2024

JANA MICHÁLKOVÁ SLIMÁČKOVÁ: SVATÁ CECÍLIE V EVROPSKÉ HUDBĚ

Přednáška seznámí posluchače s patronkou hudebníků sv. Cecílií, která má svátek 22. listopadu. Představí historická fakta o jejím životě i legendu a také osvětlí, jak se dostala do spojení s hudbou a jak se stala patronkou nejen hudebníků. Ukáže vybraná výtvarná díla, která tuto světici ztvárňují. Pak zavede do Anglie do doby baroka, kde ke svátku sv. Cecílie komponovali skladatelé ódy (např. Henry Purcell). Padne rovněž zmínka o cecilianismu, hnutí chrámové hudby. Dále přeneseme na oslavy svátku sv. Cecílie v Paříži 19. století, pro který komponoval Charles Gounod, nakonec zazní skladba od Angličana Benjamin Brittena, který se narodil přesně na svátek sv. Cecílie.

PÁ 5. DUBNA 2024

MARKÉTA MUSILOVÁ: ČESKÝ ROK VE SBOROVÉ TVORBĚ

Tradiční obřady spojené především s vynášením zimy a vítáním jara, ale také s dalšími významnými událostmi roku se staly inspirací pro řadu umělců, mezi nimi i hudební skladatele. Jelikož obřady jsou vesměs záležitostmi kolektivní, není náhodou, že skladatelé našli ideální formu jejich zobrazení právě v tvorbě sborové. Přednáška posluchače seznámí s vybranými díly, jejich autory i obřady, které se staly pro díla námětem.

PÁ 12. DUBNA 2024

(Koncertní sál HF JAMU)

**MAGDALÉNA HRUDOVÁ: PRVKY ČESKÝCH LIDOVÝCH TANCŮ
V KLAVÍRNÍ LITERATUŘE 20. STOLETÍ**

Jak přistupovali čeští skladatelé první poloviny 20. století k folklóru a jak jej zpracovávali? Je možné přesvědčivě promítnout do hudby dynamičnost tanečního pohybu v jeho rozmanitosti? Přednáška s živými ukázkami.

PÁ 19. DUBNA 2024

VENDULA GALDOVÁ: CESTOVATELSKÉ INSPIRACE

Bez některých míst a jejich génia loci by nevzniklo množství stěžejních skladeb významných světových i českých autorů. Přednáška představí nejzajímavější a méně známé příklady kompozic, které vznikly jako reakce skladatele na návštěvu světadílu, státu, města či konkrétní stavby. Zatímco některá místa jsou prozrazena již v názvech kompozic, jiná jsou vyjádřena námětem opery, volbou zvukomalebných prostředků či specifickými rytmy.

PÁ 26. DUBNA 2024

**PETR LYKO: OD ABSOLUTNÍ SYMFONIE PŘES SYMFONII
PROGRAMNÍ K SYMFONICKÉ BÁSNĚ ANEB PROMĚNA A VÝVOJ
SYMFONICKÉHO ŽÁNRU V PRŮBĚHU 19. STOLETÍ**

Přednáška reflektuje nástup fenoménu mimohudebních prvků do symfonické hudby 19. století, který zásadním způsobem proměnil stávající žánr symfonie v jeho formě a hudební struktuře, umožnil vznik formy symfonické básně, ale také přehodnotil umělecké preference a hudební vkus dané doby. Uvedené tendence budou demonstrovány na dílech Beethovena, Schuberta, Berliozte, Liszta a Smetany.

PÁ 3. KVĚTNA 2024

**ONDŘEJ MUSIL: FILMOVÁ KOMPOZICE ANEB KDYŽ SE HUDBA
INSPIRUJE OBRAZEM**

Hudba ve filmu vzniká zpravidla za jiným účelem než autonomní hudba koncertní. Je jednou z mnoha složek audiovizuálního celku, které nevystupují

samostatně, ale ve vzájemné symbióze s cílem podpořit filmový vizuál. Tato přednáška se proto zaměří na podoby filmové hudby nehledící tolik na hudební charakteristiky a cíle, ale spíše na potřeby filmového děje. Ten se totiž v mnoha případech stává východiskem, zdrojem inspirace pro hudební tvůrce.

PÁ 10. KVĚTNA 2024

MONIKA BUCAROVÁ: LÉČIVÁ HUDEBNÍ CESTA S NEHUDEBNÍMI CÍLI

Hudba léčí, ale jak? V této přednášce společně prozkoumáme léčivý potenciál hudby. Pověnujeme se oboru muzikoterapie, jak je definován, kde nachází své uplatnění a jaké jsou jeho metody. Odpovíme si na otázku, proč se v souvislosti s tímto oborem hovoří o nehudbních cílech. Podíváme se i na další umělecké terapie a na to, jak se využívá hudba v nich. Pokud bude chuť, část přednášky může být pojata workshopovou formou.

PÁ 17. KVĚTNA 2024

MONIKA HOLÁ: NEHUDEBNÍ SVĚT BOHUSLAVA MARTINŮ

Skladatel Bohuslav Martinů patří k nejvýznamnějším hudebním tvůrcům první poloviny 20. století a hudební svět jej dobře zná. Méně známý je fakt, že skladatel v době mládí také kreslil. Přestal, když přesídlil trvale do Paříže. Jeho na první pohled sice naivní a neumělé obrázky hýří vtípem a dokládají Martinů výborný pozorovací talent a schopnost zachytit a s humorem zhmotnit to, co by slovy nevyjádřil. Přednáška provede tímto jeho neznámým světem, bude doplněna množstvím obrazových dokumentů.

PÁ 24. KVĚTNA 2024

KVĚTOSLAVA HORÁČKOVÁ: NEHUDEBNÍ PROCHÁZKA OD JANÁČKA K MOZARTOVI

Žijeme ve městě, které se dlouhodobě a mimořádně věnuje podpoře sochařské tvorby. Vedle neobyčejné aktivity Masarykovy univerzity je to i brněnský magistrát, který vypisuje soutěže na nová sochařská díla. Projděme se brněnskými ulicemi. Zastavme se u sochařských děl z minulosti i z přítomnosti, nejen těch obvyklých, jaká na náměstích či před významnými budovami bývají,

ale i těch, která se zde objevila v posledních třiceti letech. Poznáme sochu Lišky Bystroušky inspirovanou operou Leoše Janáčka, řekneme si něco o genezi netypické sochy W. A. Mozarta a cestou mezi těmito dvěma díly se seznámíme se zajímavými příběhy několika ostatních nových brněnských soch (komentovaná exkurze po městě Brně).